

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja, dne 29. oktobra 1889. l.)

(Dalje.)

Poslanec Hribar nadaljuje:

Gospôda moja! Hočem Vas opozoriti, da je po programu Ljubljanske gimnazije l. 1887/8, kateri mi je bil v rokah, ko sem sestavljal ta izkaz, bilo na tej gimnaziji predpisanih 294 ur za filologijo, 38 za verstvo, 65 za zgodovino in 108 za realije in propedeutiko. Ako vzamemo 284 filoloških ur, bi za nje bilo potrebnih 17 definitivnih učnih močij, za 38 verskih ur dve moči, za 65 zgodovinskih ur tri, za 108 ur realij bi bilo treba 5 učnih močij. Visoka učna uprava je za verstvo, zgodovino, realije in propedeutiko namestila potrebno število učnih močij; drugače pa ravna z jezikoslovnimi predmeti, kajti tu si pomaga ponajveč s suplenti.

Iz tega pa, gospôda moja, preti nevarnost obstanku slovenskih gimnazij. Ko bodo videli naši dijaki, kako slabo se godi suplantom, kako dolgo morajo čakati na definitivne službe, ne bodo se hoteli posvečavati več jezikoslovnim študijam — katerim se res že odvrta — in najedenkrat bode naučna uprava rekla: učnih močij za slovenske paraleleke nimam več in odpravila jih bode, ker jih je itak upeljala le za poskušnjo. Poglejmo po gimnazijah drugih dežel in videli bomo, da v tem, ko v Ljubljani pride jeden suplent na 70 dijakov, pride na Štajerskem šele na 198, na Koroškem na 152, na Tirolskem 150, v Šleziji na 147, v gorenji Avstriji na 128 dijakov. Koliko boljše stanje imajo torej profesorji povsod drugod nego pri nas, to pa le, ker je učna uprava proti slovenskim zavodom zavzeta. Če končno gledamo še, koliko dijakov pride na jedno učno moč na avstrijskih srednjih šolah, vidimo, da spada v Krumlovu na jedno učno moč 11 dijakov, na treh gimnazijah po 12, na 6 po 13, na dveh po 14, na 4 po 15, na 9 po 16, na 7 po 17, na 7 po 18, na 7 po 19, v Ljubljani pa na 27 dijakov. Iz tega vidimo, kako smo tukaj zanemarjeni in kako bi bilo skrajna potreba, da visoka vlada več pozornosti obrača našemu šolstvu.

Pritožiti se smemo pa tudi po vsej pravici, da se pri nas ne skrbi za boljše učne prostore.

902 dijaka ima Ljubljanska gimnazija, zato pa jih spravlja po 60 in več v jedno sobo. Morete si torej misliti, kakšen mora biti zrak v teh sobah. Zato pa zaradi prezračevanja puščajo profesorji večkrat po zimi okna odprta, ko so zakurjene peči, vsled česar se otroci prehlajajo. Povsod drugod se gleda, da se zidajo lepa šolska poslopja: dolžnost učne uprave bi torej bila, da se tudi slovenski deci, ki obiskuje šolo v Ljubljani oskrbijo boljši prostori.

Po vsem rečenem pa pridem zopet do zaključka, da je gimnazija v Kranji navzlic temu, da se bode v Ljubljani prej ali slej morala ustanoviti druga gimnazija, resno potrebna. Gospod poročevalec bode odgovarjal na ugovore z one (desne) strani te zbornice; meni naj bode dovoljeno le, kratko se ozreti na besede, katere je izustil prečastiti gospod poslanec Luka Svetec. Omenil je, da nočejo na Dunaji vedeti za to, da je treba izvesti ravnopravnost. Res, to vsi čutimo, kako neopravičeno je, da se postave, ki so dane, da bi zadovoljevale vse narode, ne izpolnjujejo. Avstrija ne sme dopuščati, da se čez nas dela nemški most do Adrije, to bi njej samej najbolj škodovalo. Dobro je poudarjal, da državniiki avstrijski zmatrajo nemščino za vez Avstrije; to je tradicionalna politika Dunajske vlade, a vsekakor skrajno neopravičena, ker se ne da vzdržati in po raznih deželah so jo tudi res že vrgli mej staro šaro. Vez avstrijske države ni nemščina; ta vez je ono domoljubje in udanost do prestola, ki so jo Slovenci pokazali o vsaki priliki. Pustite nemški jezik, ne usiljujte ga in videli bode, koliko bolj požrtovalno se bodo zbirali narodi okolu prestola in s koliko večjim naidušenjem bodo dajali davek v denarji in krvi, kadar bode treba. Ti pa mogo biti zadovoljni šele, kadar bodo uživali popolno ravnopravnost. Naglašam to, ker je bil gospod predgovornik omenjal, da narod naš skušajo njegovi sovražniki na vsak način sumničiti, da ni verno udan vladarju in državi. Ako zahtevamo ravnopravnost in se pritožujemo, zakaj se ne izvršuje, in sicer jeden bolj odločno, drugi bolj mirno, — kakor je to že v naravi posameznikov — takoj se zaženo v nas nasprotniki ter upijejo, da smo izdajalci. Mi pa to zahtevamo, ker stojimo na podlagi ustave,

ker imamo pravico, to zahtevati. Obžalovati je potem le, ako še celo tako sumničenje pride v vladne liste ter se meče tako sumničenje v obraz ubogemu slovenskemu narodu. Mi stojimo na stališči, da zahtevamo pravice, ki nam gredo, pa hočemo tudi dati državi, kar njej gre. Ona naj spolnjuje svoje dolžnosti nasproti narodom, in lahko se bomo sporazumeli država in zastopniki naroda.

S temi besedami končam. Mislim, da se bode videlo iz tega, kakšen uspeh bode imela današnja obravnava, kako bode rešena opravičena prošnja mesta Kranjskega pri visokem učnem ministerstvu, ali so tam še vedno tistih nazorov, ko njihovi spredniki ali pa so se končno vender le postavili na stališče ravnopravnosti. Ako bodem videl, da so se v tem oziru nazori spremenili, veselilo me bode, drugače pa ne bodem nikdar opustil vlade opozarjati, naj svojo dolžnost stori.

Dr. Schaffer pravi, da je večinoma vsega tega, kar je on hotel povedati, povedal že poslanec baron Žvegelj. Govori predgovornikov napadali so v prvi vrsti vlado, katera naj se sama brani. V gimnazijo Kranjsko ne mara gorenski dijak oziroma njegovi stariši ga nečejo pošiljati, vse sili le v Ljubljano. Da ima slovenski narod veliko željo do izobraževanja, temu on neče ugovarjati, a dr. Tavčar hoče potrebo učenja spajati zgolj z narodnimi aspiracijami. V Ljubljani se boje narodni poslanci nemške gimnazije, zakaj, zato ker se boje, da bi bila bolje obiskana, nego slovenska. Gospodje se boje, kakor so naglašali germanizacije, a s tem njim ni resnica. Saj se je baje že pred 10 in 20 let v Ljubljani germanizovalo, ali najbolj odlični mlajši slovenski deželni poslanci, ki so izišli iz te germanizatorične šole, so najodločnejši pristaši slovenske narodne stranke, gotovo znamenje, kako slabo se je v Kranjskeji na gimnazijah germanizovalo. Da se nemški razredi gimnazije bolje obiskujejo, temu je vzrok, da ne le nemški, nego hvala bodi Bogu tudi mnogi slovenski stariši iščejo za svoje sinove globoke omike v kulturnem znanji nemškega jezika. Srednjih šol ni ravnanati po ljudskem številjenji, nego zgolj z državnega stališča, katero mora nemški jezik zmatrati za državni jezik. Ako se je zopet sklicevalo na ubogi § 19. drž. postav, in kazalo na Galicijo, mora

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký, preložil I. Gornik.

Drugi del.

V.

(Dalje.)

Solnce je že davno odmaknilo svoje žarke od devojkinega obličja, po salonu razprostrla se je polutema, podob obseženih po stenah ni bilo več razločiti, knez pa je počival na prožni zofi, kakor bi se bil ne vem kako utrudil, kakor bi prehodil Bogvo kako dolgo pot čez gore, gozde in reke... In vender se ni iz prekrasne sobe ganil niti za korak. Zato pa je bil tem dalje njegov duh. In let v prešlo mladost — tudi baje utrudi, včasih bolj nego prava in najtežavnejša pot. Misel na nekdanje življenje taknila se je vselej njegove glave, njegovega čela, kedar je obstal pred to podobo in uprl svoje oči v blede, krasno obličje devojkino. Morebiti mu je — to misel vzbudil venec spominčic, ki je bil sli-

kovito položen na levi strani; na robu cvetlične mize.

Podoba predstavljala je sestro kneževo — Lucilijo. Umrla je v pomladi življenja — ono leto po napadu bavarskem in kronanji Karola VII. v svetovidski cerkvi na Hradčanih. V rodovini kneževi rastla je že nad njenim spominom trava pozabljivosti. Zdanja kneginja, druga soproga kneževa, dovolila si je že nekolikrat izreči opomnjo, da se princezinja Lucilija mej temi slikami dam iz najvišjih krogov prečudno vidi.

Gospod knez storil je sicer že drugi svoji soprogi mnogo in mnogo na ljubav, na stara leta postal je popoln otrok, a da bi odstranil sestrično sliko, k temu se vender ni mogel pripraviti nikdar. Ko so jedenkrat mladi principi vprašali, kdo je gospodična na oni sliki v zapadnem oglu salonovem, nasmejala se je kneginja zbadljivo in pristavila še zbadliveje: „tetka“. Princi neso potem nikdar več vprašali. Gospod knez pa je bil s tem jako zadovoljen, da se v obče ni govorilo o njegovi sestri.

Gospodična Lucilija je tudi za življenja pripadala knežjemu rodu le po imenu. V visokih družbah je ni bilo nikdar videti. Na Dunaji bila je v

vsem samo trikrat. Najraje bivala je na Podlesji in zabave iskala je v slojevih, katerih so se njene družice ogibale na sto korakov, in če se jih neso mogle izogniti, pritiskale so naglo k ustom rutice napojene z najrazličnejšimi dišavami. Mej narodom naučila se je njegovega jezika, njegovih pesnij in — navadam njegovim in ta jezik, pesni in navade oljubila je iz globine duše. Na Podlesji pa so si pripovedovali, da to ni niti možno, da bi princezinja tako z njimi občevala. S početka gledali so se kakor presenečeni, kakor bi svojim očem ne verovali, da se njim smeja jedina hči starega kneza in da govori z njimi v njih jeziku tako mило, tako ljubeznivo hči knežja. Podlesci zmajevali so z glavami in zgubili bi skoro pamet, kako da morejo njih pesni, katere so si sami izmislili, h katerim je zložilo naprev kako dekle, ki ni umelo niti čitati, ugajati hčeri knežji. Ko pa so jo včasih slišali na njenih sprehodih, ustavljali so se niti sopli neso in poslušali...

Potem pogledovali so se, drug drugemu zašepetal je kaj in kamor so prišli povsod so to pravili, in kjer so slišali to, povsod so se čudili in niti verovati neso hoteli, kako bi moglo biti, da bi se hči iz tako visokega rodu ponižala k njim... Moj

on reči, da bi te ravnopravnosti Slovenci vsaj v Kranjski ne bili veseli. Treba je gospodom le čitati, kako se pritožujejo Rusini. Sklicevanje na Ogersko pa ni, kar se tiče ravnopravnosti nikakor umestno. V Ogerski je državni jezik madjarski in gospodje leve strani (Slovenci) bi gotovo ne želeli, da bi se uvel z isto strogostjo tudi v Cislajtani. Na radikalizem, ki se je naglašal z nasprotne strani, govornik prepušča odgovor c. kr. vladi, na pesimizem pa ne verjame nikakor, kajti slovenski in nemški narod v Kranjski je lojalni. Konečno izjavi govornik, da je drugi srednješolski zavod v Ljubljani res potreben, ker je želja po višji izobražbi občna, torej bi bil za ustanovitev druge gimnazije v Ljubljani.

Poslanec Svetec odgovarja, da je zastran nemške vezi, katera se zmirom naglašala za potrebo Avstrije, kazal le zaradi tega na Ogersko in Galicijo, ker so tam šole uravnane popolnoma na narodnem jeziku, brez vsega nemškega pouka. Da se pa kažejo žalostna znamenja pesimizma in radikalizma, to trditve govornik vzdržuje. Ozreti se je treba le na Štajersko in Koroško, tam se dela kakor bi postave o ravnopravnosti v obče ne bilo. Če je tudi pičila ta ravnopravnost na Kranjskem, je Slovenci veseli biti ne morejo, kajti vsak si lahko izračuna, da ko se Slovenstvo na Štajerskem in Koroškem popolnoma zatve, potem pridejo Kranjci na vrsto. Zato pravi govornik se širi pesimizem.

Vladni zastopnik šolski deželni nadzornik Smolej pravi, da je 25 let pri srednjem šolstvu, kot učitelj, kot vodja Ljubljanske gimnazije in deželni šolski nadzornik. On je vedno opazoval, da Gorenjci s svojo mladino gravitujejo le v Ljubljano. Gimnazijo v Kranji obiskovalo je vedno le do 100 učencev. Že 1880 l. hotela se je gimnazija Kranjska opustiti, kajti Gorenjci pač zmirom zmatrajo Ljubljano kot središče omike v deželi. Kot vodja Ljubljanske gimnazije je Gorenjce zmirom pripravljali, naj bi pohajali gimnazijo v Kranji, a zaman. Jeden je rekel, da ima v Ljubljani brata, drugi sestro, teto, ali pa kak samostan, tako da ga ni bilo mogoče odkloniti. Slovenskih paralel na Ljubljanski gimnaziji je zmirom več, gotovo znamenje, da se nemščina ne sili, sploh pa ne germanizuje, ker se vidi, da so nemški razredi dosti slabše obiskani, nego slovenski. Da se uče nemškega jezika na gimnazijah, to je treba učencem, šolarjem na ljudskih šolah pa tudi nekoliko nemščine ne škoduje. Pesimizma v kranjskem prebivalstvu govornik nikakega doslej ni doznal, nego naglašati mora, da je kranjsko ljudstvo kar se domoljubnega patrijotizma tiče, izvrstno, neomadeževano. Gimnazija v Rudolfovem zdaj prav dobro vzpeva in šteje 230 učencev, dočim jih je brojala prej le 129. V prvem razredu upisalo se je njih to leto 50.

Poslanec Klun pravi, da sta oba govornika nasprotne strani priznavala, da je v Kranjski potrebno več srednjih učilnic. Govornik kaže na razprave v šolskem odseku državnega zbora, ko je naglašal dvorni svetnik Beer — pri razpravi o dislokacijskem ukazu za srednje šole — gotovo veščak v šolstvu — da ima vsaka šola katera obstoji, že pravico do svojega obstanka. Razgovarjalo se je v

Bog! Bile so mej njimi že stare in v vihrab prešlih let osivele glave, a oči njihove na ustih knežjih neso videle ljubeznivega nasmeha in njih ušesa neso slišale prijazne besede iz njih. Vsi so se že tako mušketirskega govora, najčudnejših priimkov, v gospodskih dvorcih odpiral je tudi črednik usta nad njimi na iztežaj in oni morali so molčati...

In na jedenkrat opazila jih je hči knežja! Sklonila se je k njim — h kamenju, ki je bilo po dobno kremenom in je ležalo raztreseno, kamorkoli je pogledala, h grudam, katere so se zdele, da neso za nič drugega nego za pohoditi, — otrla je z njih stoletni prah, motrila jih je pazneje z bistrim in nepredodnim okom in zdelo se ji je, da je našla čisto nepokvarjeno zlato, kakeršnega ni niti v cesarskih zlatih, kakoršnega ni v njenih naramcih in v njenem zapestnjaku.

Ljudstvo se je je kmalu privadilo in začelo jo oboževati.

Narod v Podlesji videl je v njej svojo braniteljico, svojo zaščito, svojo priprošnjico in breme življenja, otrovanega že od zibel s strupom sužnosti, prenašal je laglje, ker mu je včasih šinila v glavo misel: Nisi torej še tako globoko in nisi tako ponižan, dokler se k tebi nagibajo taka srca in dokler se obračajo k tebi angelji...

(Dalje prih.)

tem odseku tudi o vprašanji, ali ne bi kazalo umikati srednje šole iz velikih mest na deželo, da se mladina pohujševanja v velikih mestih obvaruje. V Kranjsko gimnazijo so prav radi pošiljali prebivalci iz Poljanske doline, Tržiča itd. svoje dečake. Če je baron Žvegelj naglašal korist obrtnih šol, radi temu pritrjujejo narodni poslanci, a tem šolam je prostor odkazan po naravi v Kropi ali Tržiči. Kranjska gimnazija je komaj živeti začela, že je bila skoro odstranjena, pretel je pogin. Da bi bila višja gimnazija, gotovo bi vspevala dobro, kajti ni bilo prijetno pošiljati iz spodnje gimnazije v Kranji učence zopet na višjo gimnazijo v Ljubljano. Da bi se pa zavod za gluho-neme hotel napraviti v Kranji, potem bi zgubila dežela ves knezoškofa Wolfa zaklad, ki izrecno veli v svoji ustanovi, da se mora ta zavod ustanoviti v Ljubljani. Slovenci se nič ne boje nemške gimnazije v Ljubljani, saj je že vladni zastopnik izjavil, da se nemške paralele slabo obiskovane. Da se zdaj več ne germanizuje, to je verjetno, ker se je vendar naposled izprevidelo, da je to podjetje zaman. Slovenskih srednjih šol naj da država toliko, kolikor jih je slovenskemu narodu potrebnih, nemških pa naj ustanovi, kolikor jih hočejo Nemci.

Poslanec Šuklje oglasi se glede govora poročevalca (dr. Tavčarja), ki je omenjal predloga slovenskega poslanca v državnem zboru, da se ustanovi mesto sekcijskega načelnika Hermana v učnem ministerstvu. Po žrebu imel je govornik besedo, dasi so bili vsi slovenski poslanci zoper to, da se dovoli novo sekcijsko mesto, bila sta za to češki in poljski klub, klub desnega centra pa v veliki večini. Bil je torej le pred alternativo, ali postaviti predlog v tej zadevi, kar ni storil z lahkim srcem, ali se odpovedati besedi, s čemer bi bil škodoval koristim slovenskega naroda.

(Dalje prih.)

Deželni zbor goriški.

III. seja dne 28. oktobra 1889. l.

Koj po 5. uri popoldne odpre dež. glavar sejo, ter naznani, da mu je došel vladni načrt postave, vsled katere bi se imele urediti zdravniške razmere na deželi; ta načrt se izroči pravnemu odseku v pretres in poročilo.

Posl. dr. Gregorčič stavi predlog, katerega bode utemeljil v jedni prihodnjih sej, da bi se upeljal pouk v krščanskem nauku vsaj po jedno uro na teden na obeh oddelkih kmetijske šole, dotični duhovni učitelj naj prejme kot letno nagrado po 60 gl. za učno uro.

Posl. dr. Rojce stavi do vlade interpelacijo, kako more ona opravičiti imenovanje takega živinozdravnika za Tolminski politični okraj, ki je popolnoma nezmožen slovenskega jezika.

V imenu dež. odbora poroča dr. Verzeznassi o prenapredbi § 5. dež. postave 29. novembra 1863 zaradi pokritja stroškov pri zidanji in vzdrževanju katoliških cerkev in duhovnijskih poslopij i. t. d. Vsled po dež. odboru predlagane in tudi po zboru vsprejete premembe v tem § bodo k stroškom pri teh poslopih cerkveni prebendarij le takrat donasali, kedar čisti dohodek prebende po načelih ustanovljenih za določevanje dopolnitve iz verskega zaloge, oziroma iz državnega zaklada, presega normalno kongruo.

Dalje poroča v imenu dež. odbora odbornik dr. Pajer o spremembi § 1. dež. postave od 16. junija 1881. Vsled nasvetovane in vsprejete prenapredbe se bode za naprej od vsake zapuščine, o kateri izvršuje po splošnih postavnih določbah zapuščinsko obravnavo katera c. kr. okrajna sodnija ali drug v to kompetenten organ v pokneženi grofiji Goriški in Gradiški, in katere čisti znesek presega 300 gl., plačala šolska davščina kakor postavno volilo.

Slednjič poroča isti poslanec o predlogu dež. odbora, da naj zbor potrdi in odobri po odboru dovoljene podpore nekaterim dijakom, zboljšanje nekih učiteljskih pokojnin, kakor tudi da naj odobri začasno skleneno posojilo s podružnico kreditnega zavoda v Trstu. Zbor pritrdi vsem trem predlogom brez ugovora. Na predlog posl. Dottori-a se še postavni načrt zaradi uredbe osebnih in službenih razmer učiteljev na javnih ljudskih in meščanskih šolah, kateri pripadajo k vojski, z ozirom na njih dolžnost do opravljanja dejanske vojaške službe ali v črni vojski, odstopi pravnemu odseku v pretres in v poročilo.

Na to je končala III. javna seja zbora; potem je bila še tajna, o kateri seveda ne moremo ničesar poročati.

Dan prihodnje javne seje hoče dež. glavar naznaniti pismeno

Z a k o n

s katerim se nekatera določila deželnih zakonov z dne 29. aprila 1873. leta, deželnega zak. št. 22, in z dne 9. marcija 1879. leta, dež. zak. št. 13, prenapredajo, oziroma dopolnjujejo.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske — o delni prenapredbi, oziroma dopolnitvi deželnega zakona z dne 29. aprila 1873. leta, dež. zak. št. 22, o uredbi pravnih razmer učiteljstva na javnih ljudskih šolah vojvodine Kranjske, kakor tudi deželnega zakona z dne 9. marcija 1879. leta, dež. zak. št. 13, s katerim so se prenapredila, oziroma dopolnila nekatera določila deželnega zakona z dne 25. februarja 1870. leta, dež. zak. št. 11, o šolskem nadzorstvu, deželnega zakona z dne 29. aprila 1873. leta, dež. zak. št. 21, o uredbi ustanavljanja, vzdrževanja in obiskovanja javnih ljudskih šol v vojvodini kranjski in deželnega zakona z dne 19. aprila 1873. leta, dež. zak. št. 22, o uredbi pravnih razmer učiteljstva na javnih ljudskih šolah vojvodine Kranjske — ukazujem tako:

§ 1. Kategorija podučiteljev (podučiteljic) na javnih ljudskih šolah na Kranjskem je popravljena.

§ 2. Učiteljske službe na vseh javnih ljudskih šolah so razdeljene v štiri plačilne vrste in to:

v učiteljske službe I. vrste s 700 gl.	
" " " II. " " 600 "	
" " " III. " " 500 "	in
" " " IV. " " 450 "	

letne plače.

Plača začasno nameščenih učiteljev (učiteljic), kateri (katere) se smejo uporabljati v učiteljskih službah vsake plačilne vrste, določena je z 80 odstotki letne plače, združene z učiteljskimi službami IV. plačilne vrste t. j. s 360 gl.

§ 3. Od skupnega števila učiteljskih služb dežele Kranjske jih spada na I. vrsto pet odstotkov, na II. vrsto deset odstotkov, na III. vrsto petintri-deset odstotkov; ostalih petdeset odstotkov je učiteljskih služb IV. vrste.

Ustanovitev učiteljskih služb, kakor tudi razvrstitev, t. j. določitev njih plačilnih vrst izvrši deželno šolsko oblastvo v sporazumu z deželnim odborom, in to z ozirom na važnost posameznih šol, na odgovornost z učiteljskim mestom združene službe in na krajne razmere dotičnega stajališča.

To razvrstitev je vsakih 10 let pregledati; vendar zategadelj mej tem časom popravki iz važnih uzrokov neso izključeni.

§ 4. Stalno nameščeni učitelji (stalno nameščene učiteljice) imajo po preteku vsakih petih let, katera so prebili v nepretrganem in z dobrim uspehom združenem službovanji na kakšni javni ljudski šoli, do izpolnjenega 30. službenega leta pravico do službeno-starostnih doklad, katere znašajo pri učiteljskem osebju meščanskih šol po deset odstotkov tistočasne letne plače pri učiteljskem osebju na ostalih ljudskih šolah pa brez ozira na letno plačo po 40 gl.

Šteti se začne prvo petletje, in sicer brez razločka, če je službeni čas prebit na Kranjskem, ali v kakšni drugi v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, z dnevom prve stalne namestitve; štetev vsakega sledečega petletja se ravna po naprejšnjem.

Priznavati službeno-starostne doklade pristaje okrajnim šolskim oblastvom, v mestu Ljubljani mestnemu šolskemu svetu.

§ 5. Vsak voditelj (vsaka voditeljica) javne ljudske šole ima pravico do najmanj iz dveh sob in iz potrebnih stranskih prostorov obstoječega stanovanja, katero je, ako možno, odkazati v šolskem poslopiju. Kadar se mu takšno stanovanje ne more dati, gre mu stanovanjska odškodnina, katero je pri ravnateljih meščanskih šol odmeriti z 20 odstotki njih tistočasne letne plače, pri voditeljih (voditeljicah) občnih ljudskih šol pa v Ljubljani s 120 gl., zunaj Ljubljane z 80 gl.

Stalno nameščeno moško učiteljsko osebje na javnih ljudskih šolah v Ljubljani dobiva stanarino, katera je določena za učitelje meščanskih šol s 15 odstotki njih tistočasne letne plače, za učitelje občnih ljudskih šol pa s 60 gl.

Ostali učitelji imajo pravico do prostega stanovanja ali do stanovanjske odškodnine samo tedaj, kadar so imeli pravico do tega že pred veljavnostjo tega zakona.

§ 6. Kadar bi se pri razvrstitvi učiteljskih služeb po določenih tega zakona uvrstila kakšna učiteljska služba v menj založeno plačilno vrsto, gre sedanjemu imetniku te učiteljske službe prejšnja višja plača in isti prejme višji znesek kot dopolnitveno doklado letne plače.

§ 7. Na tiste službeno-starostne doklade, katere so bile priznane pred veljavnostjo tega zakona, se isti ne uporablja.

§ 8. Tistim učiteljem (učiteljicam) na javnih občnih ljudskih šolah v Ljubljani, kateri so imeli pri začetku veljavnosti tega zakona pravico do višjih nego v zgornjih §§ 4. in 5. določenih službeno-starostnih doklad in stanarin, ostane ohranjena ta pravica in prejme isti višji znesek kot dopolnitveno doklado.

§ 9. Določil deželnega zakona z dne 30. aprila 1886. l., dež. zak. št. 11, o popravilnih dokladah, katere so pri odmeri pokojninskih užitkov uštevne, ne dotika se ta zakon.

§ 10. Ta zakon stopi v veljavnost z začetkom prvega solnčnega leta ki pride po njega razglasitvi.

S tem zakonom so razveljavljeni §§ 18., 30., 33., 34., 37., 38. in 67. zakona z dne 29. aprila 1878. leta, dež. zak. št. 22, dalje §§ 38. in 39. zakona z dne 9. marca 1879. leta, dež. zak. št. 13, po vsi svoji vsebini, nadalje § 58. prvega in §§ 22. in 33. zadnjega zakona, v kolikor se isti tičejo podučiteljev (podučiteljic).

§ 11. Mojemu ministru za bogočastje in uk je naročeno izvršiti ta zakon.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. novembra.

Hohenwartov klub bode v prihodnjem **državnozbornem** zasedanju imeli 56 članov, ako se posreči zdinenje Liechtensteinovega in Hohenwartovega kluba. Nemci bodo v klubu imeli večino in se bode klub torej na želje poslancev naših še manj oziral, to tem manj, ker tudi večini slovenskih poslancev manjka tolikanj politične odločnosti.

Vprašanje o zdinenju **Dalmacije s Hrvaško** se pač ne bode še tako kmalu rešilo. To zdinenje ima mnogo nasprotnikov. Nasprotujejo mu Madjari, v Dalmaciji in Hrvatskeji živeči Srbi, pa tudi mnogi cisalajtanski politiki. Da celo Ante Starčević, o katerem bi bili najmanj pričakovali, da se bode protivil zdinenju, se je izrekel proti zdinenju pri sedanjih razmerah Staročehom se torej ni bati, da kmalu pride čas, da dalmatinskih poslancev ne bode na Dunaj, seveda se ne ve, ali jih bodo Dalmatinci vedno podpirali, če se ne bodo bolj ozirali na prave koristi slovenske.

Vnanje države.

Po privatnih poročilih iz Belega grada je pričakovati nekaterih prememb v **srbskem** ministertvu. Taušanovič hoče dati demisijo in bode naslednik njegov vodja radikalcev Pasić, ki je sedaj predsednik skupščine. Grujić in Taušanovič bodeda pa imenovana članoma državnega sveta.

"Times" priporočajo, da bi velevalsti takoj priznale princa Ferdinanda knezom **bolgarskim**. Berolinski dogovor ne določuje, da ga morajo kneza priznati vse velevalsti, temveč se iz njega lahko sklepa, da zadostuje, če kneza prizna le večina velevalstij. Bolgarski list "Svoboda" tudi zahteva od velevalstij, da naj Koburžana priznajo, kajti drugače bodeda Bolgari sami napravili kak državni preobrat, s katerim bodeda rešili bolgarsko vprašanje. Ta list se nadeja, da bode Turčija ob prihodu cesarja Viljema pristopila tripelalijanci in se bodeda glede Bolgarije kaj dogovorila v Friedrichsruhe Kalnoy in Bismarck.

Grki stavijo velike nade v to, da se je prestolonaslednik poročil s princesinjo prusko. Pričakujejo celo, da bode Nemčija delala na to, da se Grkom vrne Carigrad. O tem se je govorilo že leta 1867. Tedaj so Grki mislili, da jim bode do tega pripomogla Rusija, sedaj pa upajo, da bode to nalogo prevzela Nemčija. Njihove želje se pa najbrž izpolnile ne bodo.

Turški generalni guverner v Bagdadu je dal zapreti nadrabince in več židov. Londonsko židovsko društvo je hitro v tej zadevi poprosilo pomoči pri angleškeji vladi in jo tudi dobilo. Lord Salisbury je naglo dal povelje angleškemu generalnemu konzulu v Bagdadu, da naj se potegne za zaprte žide. Kaj je dosegel, sedaj še ne vemo, a pokazalo se je v tem slučaju, kako so vlasti hitro pripravljene pomoči, če se kje kakemu židu krivica godi, za kristijane zdihujoče pod turškim izesom se pa ne zmenijo.

Srednjeameriški kongres je sklenil, da se zdinijo srednjeameriške države v jedno državno celoto. Ta sklep je jako važen in ni dvojiti, da bode pospešil razvoj teh držav, ki so dosedaj nasprotovale druga drugej.

Dopisi.

Na Savi 4. novembra. [Izv. dopis.] Vseh svetih dan umrl je v Kolovratu, župniji Moravske dekanije, tamošnji župnik g. Ignacij Vrančič še le 46 let star. Kaj kratko je župnikoval tam, kajti stoprav pred 4 meseci preselil se je bil iz Zagradca gori. Bil je izredno darežljiv, vesel in zelo tolerant gospod, kojega je vse čislalo in ljubilo. Danes so ga zagrebli v Moravčah. Lahka mu rodna zemlja.

Na Vernih duš dan bil je v Zagorji za Savo običajni semenj. Litijski mesar Lipek kupil je tam dva vola za 230 gld. ter oddal ja necemu gonjaču, da mu ja čez hribe odžene domov. Srečno ja ta spravi do vasi Save. Tu pa se vitorogca splašita pred hropečim vlakom, baš privožečim mimo, raztrgata vrv ter se zakadita v sedaj precej veliko Savo, ki ja je odnesla bog si ga vedi kam. Utonila sta oba.

Za konec štrajka na kranjsko-štajerskeji meji javil sem Vam bil, da je upravni svet rudniški za Zagorje, Trbovlje in Hrastnik premogokopom dovolil v 12% višjo mezdo. Zdaj jim je isti radovoljno z nova zvišal dnino za 12%, dakle skupno za 24%. Kaj je pač židovsko gospodo prignalo do tega? vprašali bodete nehoté. Morda predobro znana jim ljudomilost, ali kali? Kaj še, uzrok tiči vse drugod, saj čifut nema nikacega srca za trpeči ljud! Mnogo premogokopov, ki so poleti popustili delo po imenovanih rudnikih, izselilo se je bilo v Nemce, osobito na Vestfalško, kjer so, kot pripoznati izvrstni delavci, nemudoma dobili delo po tamošnjih premogovnikih. Izseljenci pisali so bili večkrat tovarišem na Kranjskem in Štajerskem, pohvalili se z novimi odnošaji, rekoč, da se jim pri sedanjih gospodarjih vrlo dobro godi, da imajo večjo mezdo, a kračji poslovni čas, pozivajoč druge doma, naj pridejo za njimi, kajti Slovence vsprejemajo zaradi delavnosti in čistosti njihove z razprostrtima rokama. Ta poziv pal je na rodovitna tla, — v Trbovljah odzvalo se mu je do zdaj že skoro 200 mož, odpovedalo delo ter odšlo v Nemčijo. Drugi hoté za njimi in to je zadalo upravnemu vodstvu, ki mora baš sedaj na zimo oddajati ogromne količine premoga konsumentom svojim, silen strah. Kje potem dobiti novih delavskih močij? Zato so sklenili povišati mezdo za daljnih 12%, ter s tem preprečiti izseljevanje premogokopov, z uspehom li? To bodedo videli.

Domače stvari.

— (V današnji seji deželnega zbora) razpravljal se je proračun normalnošolskega zaklada za l. 1890. V debati govoril je poslanec Žitnik o učni uravnavi tukajšnega c. kr. učiteljskega izobraževališča, kjer se dosti preveč nemški poučuje, in da uspeh ljudskega šolstva ni tak, kakor bi moral biti ter nasvetuje o tej zadevi resolucijo. Poslanec Stegnar kazal je na veliko realko, ki je popolnoma nemški uravnana in izražal željo, naj bi se tudi tu slov. jeziku dal primeren prostor v katerem zmislu stavi resolucijo. Posl. Hribar je ostro grajal postopanje učne uprave, ki je nepostavno uvela nemščino v tri in štirirazredne ljudske šole, potem pa se odločno izjavil proti dovolitvi 600 gld. za neobligaten pouk v drugem deželnem jeziku. Učno upravo je zagovarjal deželni predsednik baron Winkler in jako osorno napram poslancu Hribarju vladni učni referent komisar Rihbar. Poslanec dr. Schaffer je dokazoval potrebo nemščine. Njemu je odgovarjal poročevalec Klun. 600 gld. se je dovolilo, proti dovolitvi so glasovali poslanci Hribar, dr. Tavčar, Gorup in Kavčič. Resolucije Stegnarja in Žitnika glede velike realke in preperandije so se vsprejele z vsemi proti glasom nemških poslancev Seja je trajala do 4. ure popoldne.

— (Ljubljanski ljudski učitelji) izročili so v današnji seji deželnega zbora po poslancu Grasselliji prošnjo za ureditev njihovih plač.

— (Česta čez Lužarje.) Deželni odbor nasvetoval je v današnji seji: Okrajnemu cestnemu odboru Velikolaškemu poviša se podpora 3000 gld., dovoljena z deželnozbornim sklepom z dne 9. oktobra l. 1884. za že l. 1885. dovoljeno preložitve ceste čez Lužarje, na 4000 gold. ter se mu v isti namen dovoli iz deželnega zaklada neobrestno posojilo v znesku 4000 gld., katero bo vrniti od leta 1891. naprej v štirih enakih letnih obrokih. Nasvet se je izročil finančnemu odseku.

— (Za katoliških rokodelcev hišo v Novem mestu) dovolil je deželni zbor 300 gld.

— (Iz Gorice) se nam piše: „Lepe prešce“ so nam prinesli Vsi sveti: Dve „Soči“. Staro si je prilastil dr. Josip vitez Tonkli, državni in deželni poslanec, deželni podglavar itd. itd. Tej je izdajatelj in odgovorni urednik čitalnični čuvaj g. M. Koršič, v istini pa jo ureduje doktor A. Mahnič, profesor bogoslovja in dodatko-logije in urednik „Rimskega Katolika“. Prva številka pod sedanjim uredništvom se odlikuje po nesramnem obrekovanji, „da je liberalizem mej Slovence zanesel — panslavizem; liberalizem, kateremu je narodnost bogstvo in kateri nas i Avstriji i samim sebe izneverja in odtuja.“ Goriški Slovenci, izrazite preblagorodnemu gospodu vitez, kojega so Vaši mandati povzdignili na prvaški prestol, spodobno zahvalo za častno spričevalo, koje mej svet bobna njegov list! — „Novo Sočo“ ureduje bivši učitelj g. Gaberšček; priporočata jo deželna poslanca dr. Anton Gregorčič, profesor bogoslovja, predsednik podpornega društva v Gorici itd, in dr. Al. R. Rojic, zdravnik v Gorici, in njima se je pridružil tudi predsednik „Slovenskega Jeza“ častiti gospod vikar Andr. Žnidaršič; možje odlični po svojem značaju, po svojem iskrenem rodoljubju in po neumorni delavnosti povsod, kjer gre za duševni in gmotni blagor naroda. Ljudstvo naj zbere mej ponujanima „prešcema“, ali „Sočo“, katero usiluje mož, ki hoče diktator biti goriškim Slovincem, in ureduje oni dr. Mahnič, koji zna tako rahločutno pisati o ženstvu in tako dobrohotno obirati biserne može našega naroda, ali pa „Novo Sočo“, katero priporočajo uzorni narodni delavci, naši pravi odličnjaki. Goriška inteligencija je že izbrala — in o vitez, Tonkliji naredila sodbo, da je po svojem oblastnem, brezobzirnem, sebičnem postopanju samemu sebi — grobokop. —

— („Slovenec“) bavi se v včerajšnji številki zopet z zadevo v Kočevskem Koprivniku. Dolge polemike kratko jedro je to, da on, ki je še pred par dnevi trdil, da v tej zadevi ni bil nihče pri knezoškofu, sedaj vender že priznava, da je okrajnega glavarstva vodja bil pri prevz. g. knezoškofu. Zabijajoč ta fakt, konstatujemo ob jednom, da „Slovenec“ vse, kar je v tej zadevi pisala „Deutsche Zeitung“, celó nekako ugaja. „De gustibus etc.“

— (Doktorjem juris) bil je danes na vseučilišči Dunajskem promoviran gospod Fran Tekavčič, odvetniški kandidat v Ljubljani.

— (Poštanim ravnateljem v Trstu) imenovan je g. poštni svetnik Karol Pokorny, ki je doslej imel začasno vodstvo poštne in brzojavne urada. Gosp. Pokorny je še razmerno mlad, a izredna delavna sila.

— (Gosp. Fridolin Kaučič,) c. kr. nadporočnik v 25. brambovskem batalijonu v Ljubljani, izumil je jako praktično zrcalo za ogledavanje cevi nove Mannlicherjeve puške. S tem zrcalom se hitro in natančno ogleda cev, ne da bi bilo treba najmanjšega napora za oko. To zrcalo je častnikom in podčastnikom nujno potrebno, ker je brez zrcala treba jako ostrega in izvežbanega očesa, da se pregleda cev. Vojaki, ki rabijo to zrcalo, izrekajo se pohvalno o njem. Cena 20 kr. (Armeeblatt“ z dne 23. oktobra 1889.)

— („Glasbena Matica“). Iz društvenega odbora odbrani odsek za nastavljevanje poverjenikov razpošiljati je začel na nekatere razne domoljube in prijatelje glasbe naslednje vabilo: „Glasbena Matica“ je za Slovence tako važen zavod, da bi moral vsak rodoljub s svojim pristopom in letnim doneskom (oziroma ustanovnino) podpirati delovanje tega društva. Da bi se množilo število članov naprosijo se znani narodnjaki, naj prevzemo poverjenišvo za naše društvo ter vabijo v svoji okolici bivajoče, glasbi prijazne osebe k pristopu. Usojamo se tudi Vas najljubneje prositi, da prevzamete poverjenišvo in nam pomagata delovati za gojitev in razcvit glasbene umetnosti v mili naši domovini. — Blagovolite nam nemudoma javiti na pridejani listnici, smemo li Vas upisati kot našega poverjenika ali ne. Nadejati se je, da nobeden zaprosenih narodnjakov ne odkloni sodelovanje za tako znamenito društvo, kakor je „Glasbena Matica“, temveč vsak bode gotovo z veseljem lotil se agitacije na korist izobražbe slovenske mladine in prospeh slovenske glasbe.

— (Telovadba na Ljubljanski gimnaziji.) Učno ministerstvo je po nasvetu deželnega šolskega sveta dovolilo, da se za pouk v telovadbi na Ljubljanski gimnaziji namesti poseben učitelj z

letno remuneracijo 600 gld. Sedanji učitelj gospod Schmidt bode poučeval le še na realci in na učiteljski.

— (Naknadni kontrolni shod) za brambovce vršil se bode dne 10. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne v brambovski vojašnici.

— („Vrtec“) ima v 11. številu nastopno vsebino: Na bratovem grobu. — Volk v kapeli. — Ljubeczen do domovine. — Pošten trgovec. — Na vernih duš večer. — Moj ded. — Otročja pesenca. — Mati pri zibelci. — Mirkec in njegova molitevca. — Strah v cerkvi. — Bojanko. — Od kod je hren. — Kralj Matjaž. — Slovani. — Listje in cvetje.

— (V kranjsko hranilnico) ušlo je meseca oktobra 1941 strank 506.799 gld., 2100 strankam izplačalo se je 497.819 gld. 70 kr.

— (Okrajnih bolniških blagajnic) je po vsej Avstriji 559 s 432.718 člani. Na Slovenskem so tudi razmeroma zastopane. Na Štajerskem jih je 42 z 32.875, na Koroškem 22 z 9054, na Kranjskem 16 s 7979, na Primorskem 12 z 20.378 člani.

— (Cena dalmatinskemu vinu.) Hektoliter stane v Spletu 18, v Orniš 20, v Milni 12, v Visu 12, v Šibeniku 11, v Blalu 8, v Tiesnu 7 gld. 50 kr.

— (Razpisana) je učiteljska služba na jednorazrednici v Olševku. Plača 400 gld., priklada 30 gld. in stanovanje. Prošnje do 26. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. novembra V deželni zboru Fürnkranz in drugovi predlagali, da se Avstro-Ogerska spoji z Nemčijo v skupno carinsko ozemlje. „Wiener Zeitung“ objavlja vsega ministerstva naredbo glede novih predpisov ob uniformovanju uradnikov.

Berolin 5. novembra. Kalnoky zjutraj semkaj došel.

Razne vesti.

* (Srbija) postala je pravo središče naroda srbskega, odkar je odstopil kralj Milan. Kralj Milan je videl v vsakem Črnogorci in ogerskem Srbu, ki je prišel v Srbijo, razbojnika ali pa ubijalca, kojega je poslal Karadjordjević. Sedaj se je pa že v Srbijo priselilo 6000 Črnogorcev in so jim odkazali obširna zemljišča v Topliškem okraju. Razen Črnogorcev priselilo se je mnogo Srbov iz Stare Srbije, da se izognejo turškemu nasilstvu. Iz Avstro-Ogerske se je v Srbijo tudi že preselilo nad 300 premožnih srbskih rodbin.

* (Bavarski kralj Oton,) ki je priznan za blaznega, je baje nevarno zbolel. Če umrje, bode sedanji regent postal kralj.

* (Na vseučiliščih v Helingforsu) je letos 1837 dijakov, mej njimi 17 žensk. Dve ženski učita se zdravilstvu, sedem zgodovini in modroslovju, osem pa matematiki.

* (Zavarovanje proti nezgodam v Rusiji.) Posestniki veličih mlinov ob Volgi v Rusiji začeli so zavarovati delavce proti nezgodam. Nekateri plačujejo vso zavarovalnino sami, drugi pa k plačilu pritegujejo tudi delavce. Tako se je v teh krajih uvelo zavarovanje proti nezgodam brez vseh zakonov.

Signuren zdravilen uspeh. Vsem, kateri tré vsled zapetja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja, pomanjkanja slastij do jedi in drugih slabosti, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetti A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko n podpisom. 7 (55-14)

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijsne srečke 2. novembra.

V Trstu: 14, 18, 60, 17, 43.
V Linci: 62, 65, 4, 72, 43.

Tuji:

3. novembra.

Pri Slonu: Röhringer, Weiss z Dunaja. — Januček iz Idrije. — Breznikar iz Gradca. — Dejak iz Novega mesta. — Profel iz Reichenburga. — Klatzer iz Aleksandrije. — Pavlin iz Brezja. — Jeglič iz Podnarta. — Segala z Rakeka.

Pri Maltici: Jelčić iz Zagreba. — Herrman iz Brna. — Thurn iz Kočevja. — Kohn, Schlesinger, Hlafka, Kumer z Dunaja.

Pri Južnem kolodvoru: Knifč iz Vipave. — Spinit iz Kresnic. — Humer iz Zagorja. — Diamant iz Prage.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
4. nov.	7. zjutraj	738.5 mm.	5.2° C	sl. zah.	jas.	
	2. popol.	737.7 mm.	11.0° C	sl. szh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	738.0 mm.	8.2° C	sl. szh.	obl.	

Srednja temperatura 8.1°, za 1.7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 5. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	85.75	85.60
Srebrna renta	86.20	86.10
Zlata renta	109.45	109.45
5% marcna renta	101.20	101.05
Akcije narodne banke	923.10	925.10
Kreditne akcije	314.75	314.50
London	118.90	118.80
Srebro	—	—
Napol.	9.45 1/2	9.44 1/2
C. kr. cekini	5.66	5.66
Nemške marke	58.30	58.25
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	132 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	178
Ogerska zlata renta 4%	101	8
Ogerska papirna renta 5%	97	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	—
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	148
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	—

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

je izšla knjiga:

Ukrajinske dume.

Češki spisal E. Jelínek. — Poslovenil Podvidovski. Mala 8°, 84 strani. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Poštenega krepkega dečka

slovenskega in nemškega jezika večšega, vsprejmeta takoj brata Schweiger, trgovina mešanega blaga, Črnomelj, Belokranjsko. (923-2)

Kot ključarica

išče mesta v kakem farovski ženska, ki je preje več let že v farovski službi ter je praktično izurjena v gospodinstvu in cerkvenem perilu ter zna tudi slovenski.

Ponudbe naj se pošljejo pod naslovom: K. S. poste restante Bruck n. M. (924)

Slikarska obrt

v Opatiji (Abbazia),

kjer je vedno delo po zimi in po leti, proda se zaradi družinskih razmer. — Kupi se lahko tudi vsa oprava, kakor stroj za barvo, lestvice, patroni, čopiči in več nego 1500 kg. raznih barv. — Več pove

A. Alešovec

v Opatiji.

(926-1)

Hiša s posestvom blizu Radovljice proda se takoj.

Ponudbe in vprašanja o natančni poizvedbi naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (925-1)

500 mark v zlatu.

če Grollich-ova obrazna oróme (Crème Grollich) ne odpravi vseh nečistosti kože, kakor: peg, ogrc, ogorelosti itd. ter naredi polti svetlo bele in mladinsko čiste. — Ni nikako barvilo (Schminke). — Cena 60 kr. — Glavno razpošiljalnico ima J. Grollich v Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo Ed. Mehr, parfumer. (818-3)

Broj 21.

(920-3)

Razpis natječaja

za mesto učitelja risanja, geometrije i obrtnog računstva, ujedno ravnatelja delavske škole u Kastvu sa hrvatskim naukovnim jezikom.

Služba je privremena, imenovanje pripada visokemu c. kr. ministarstvu nauka i bogoštovlja.

Plača forintih jednu tisuću (for. 1000.—) godišnjih na mesečne antecipatne obroke.

Natjecatelji neka svoje molbenice, obložene krstnim listom, svjedočbom ponašanja i svjedočbami o naukih i o svojem sadanjem zanimanju, te o potpunom poznavanju hrvatskoga ili slovenskoga jezika u govoru i pismu podnesu podpisanemu najkasnije do 30. novembra o. g.

Na one, koji znaju i njemački, uzet će se uz ostalo prednosti osobiti obzir.

Kuratorij delavske škole.

Kastav u Istri, 23. oktobra 1889.

Predsjednik: Munić.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivačoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trčej koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim praskom kože. — Uspeh zagamčen. — Cena škatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swo-boda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Alchinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wardo.

Ta obliž dobiva se le v jedne velikiosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“. (449-33)

ILUSTROVAN NARODNI KOLEDAR za leto 1890.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Národní Tiskarni“ in v bukvarnah J. G'ontinjevi in M. Gerberjevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh bukvarnah.

== Cena 45 kr., po pošti 50 kr. ==

Vsebinska: Popolen kalendarij, koledar, kateremu so pridejana tudi slovanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi, deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati itd. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. V noči Rusalk. Ogled po svetu: Dogodki v Srbiji. Razstava v Parizu. Boulanger. Orijentalna železnica itd. Smešnice. — Naznanila.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

C. kr. priv. kneza Auersperga železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje

(217-66)

komerčnega litega blaga, peči v velikej izberi, oguščice in oguščičnih delov, kotlov v vsakršni obliki in velikosti itd. itd., litega blaga za stavbe: stebrov, oprijemalcev, svetilničnih stebrov, priprostih in olepšanih, palic za okrižja, celih držališč, polzevih stopnic, strešnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodovodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in mečkal, pripravljanih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., fužinskih naprav: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železne oblikovnike, peresnih klavir, klešč, škropcev, itd., strojnih delov surove litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjakov in paviljonov iz litega in kovanega železa, mlinjskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tavbe, rezervarov v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijah priprav: vratil, plošč za jermenja, čelnih in stožastih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, s tenskih in visečih steljk, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostopnic, odvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles iz litega in kovanega železa, žaganih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkularnih Tavoletti in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in osij iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede oen se ž hitro odgovore. —

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.